

T.B.M.M.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih: 12 Temmuz 2019

Sayı: 12064

14871

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı Sayın Zehra Zümrüt SELÇUK tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Fethi Açıkel

Prof. Dr. Fethi Açıkel
İstanbul Milletvekili

Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) tarafından, 1989 yılında dünya nüfusunun 5 milyara ulaştığı "11 Temmuz 1987" tarihine referansla 11 Temmuz, "Dünya Nüfus Günü" olarak kabul edilmiştir. Dünyanın karşı karşıya olduğu en büyük ekonomik ve sosyal gelişmelerden biri, nüfusun hızla yaşlanması ve toplumların yaşlı nüfusunun oransal olarak artmasıdır. Birleşmiş Milletler'e göre tarihte ilk defa 2018 yılında dünya üzerindeki 65 yaş üzeri kişilerin sayısı, 5 yaşın altındaki çocukların sayısını geçmiştir. Ortalama yaşam süresi artmakta, bugün %12 olan 60 yaş ve üzeri kişilerin dünya nüfusuna oranının 2050 yılında %22'ye ulaşması beklenmektedir.

Dünya genelinde 1950'den bu yana yaşlı nüfus oranı 2,5 kat artarken, Türkiye'de bu oran 5 kattan fazla artmıştır. Böylece Türkiye, dünyanın en hızlı yaşlanan ülkelerinden biri haline gelmiştir. TÜİK'e göre 2018 itibarıyla ülkemiz nüfusunun %8,8'ini "yaşlı nüfus" olarak kabul edilen 65 yaş ve üstü vatandaşlar oluşturmaktadır. 65 yaş ve üzerindeki vatandaşlarımızın sayısı son 4 yılda %16 artış göstermiştir. 2060 yılına gelindiğinde Türkiye nüfusunun beşte birinden fazlasını yaşlıların oluşturacağı öngörülmektedir.

Türkiyemiz hızla yaşlanan nüfusuna rağmen, bu durumun ortaya çıkaracağı ekonomik ve sosyal sorunlara hazırlıklı değildir. Oysa bir toplumda yaşlanan nüfusa saygı gösterilmesi ve yaşlıların refah ve esenlik içinde yaşamaları, o toplumun insani ve ahlaki yükümlülükleri arasındadır. Yaşlıları koruma görevinin Anayasamızın 61. Maddesinde devletin sorumluluğunda olduğu ifade edilmiş olmasına rağmen, devlet tarafından yaşlı vatandaşlarımıza sağlanan haklar ve imkanlar başka ülkelerle karşılaştırıldığında sosyal devlet anlayışıyla yakışmayacak biçimde sınırlı olduğu görülmektedir. Ülkemizde yaşlılarımız ekonomik, sosyal ve psikolojik sorunlarla karşı karşıyadır. Bunların arasında en önemlileri sağlık, geçim, barınma, güvenlik ve yalnızlıktır. Bu sorunlara karşın, kurumsallaşmış bakım hizmetleri kamu kurumları tarafından

18871

yeterli ölçüde sunulmamakta; yaşlılarımızın hak ettikleri rahat yaşama kavuşmaları için gerekli adımlar atılmamaktadır. Öte yandan, kendi yaşlı vatandaşlarımız sorunlarla boğuşurken ve bu soruların çözümü için hiçbir ciddi adım atılmazken, yabancı ülkelerin yaşlılarının bakımı adına yaşlı bakım turizmine yapılacak yatırım teşviklerinden bahsedilmektedir. Oysa ülkemizdeki yaşlı nüfusun hızla artmasından ötürü yaşlılara sunulacak hizmetlerin planlamasının ivedilikle yapılması gerekmektedir.

Yaşlanan nüfusumuzun sorunları, bakım sorumluluğunu aile üyelerinin üzerine yıkmayı hedefleyen teşviklerle çözülemeyecektir. Yaşlılarımıza dair politikalar onlara iyi bakmayı hedeflemeli, kaynaklara kolay erişmelerini, topluma aktif şekilde katkıda bulunmalarını, deneyimlerini sonraki nesillerle paylaşmalarını ve eşit ve özgür bireyler olarak yaşamalarını sağlamalıdır.

Bu bağlamda;

1. Ülkemizde 65 yaş üstü kronik hasta, engelli ve yatalak kişi sayısı nedir?
2. Ülkemizde Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'na ve belediyelere ait kaç yatılı kurum, huzurevi ve yaşlı bakımevi bulunmaktadır? Bunların yatak kapasiteleri ve bakım kapasiteleri nedir? Bu hizmetlerden kaç vatandaşımız yararlanmaktadır?
3. Ülkemizde özel kuruluşlara ve vakıflara ait kaç yatılı kurum, huzurevi ve yaşlı bakımevi bulunmaktadır? Bunların yatak kapasiteleri ve bakım kapasiteleri nedir? Bu hizmetlerden kaç vatandaşımız yararlanmaktadır?
4. Bakanlığınıza ait huzurevlerinde ve gündüz bakım merkezlerinde çalışan personel sayısı kaçtır? İstihdam edilen doktor, hemşire, hasta bakıcı, bakım hizmeti görevlisi, psikolog ve sosyal hizmet uzmanı sayısı nedir? Bunların kaç kadrolu, kaç sözleşmeli, kaç özel hizmet alımı ile istihdam edilmektedir?
5. Bakanlığınız yaşlılara Evde Bakım Hizmeti sağlamakta mıdır? Bu hizmetlerden faydalanan vatandaşlarımızın sayısı nedir?
6. Yatılı ve gündüzlü bakım hizmetlerine ihtiyaç duyduğu halde, bu hizmetlere ve bunlardan nasıl faydalanacağına dair bilgisi olmayan yaşlı vatandaşları tespit etmek, bilgilendirmek ve sorunlarını çözmek üzere ne gibi yollar izlenmektedir?
7. 2022 sayılı Kanun çerçevesinde verilen yaşlı aylığından kaç vatandaşımız faydalanmaktadır?
8. 2828 sayılı Kanun çerçevesinde verilen evde bakım desteğinden 65 yaş üstü kaç vatandaşımız faydalanmaktadır?
9. Büyükşehir belediyelerince yaşlıların korunması ve desteklenmesi amacıyla hazırlanacak projelerin değerlendirildiği Yaşlı Destek Programı'nın bütçesi ne kadardır? Bugüne kadar hangi kurumların hangi projeleri desteklenmiştir?

18871

10. 2013 yılında yaşlılarımızın %3,6'sı Alzheimer hastalığı nedeniyle yaşamını kaybetmişken, bu oran 2017 yılında %4,6'ya çıkmıştır. Yaşlı nüfus arasında giderek daha yaygın hale gelen Alzheimer hastalığına dair kurumsal bakım kapasitesini geliştirmek için hangi girişimlerde bulunulmuştur?
11. 2018 yılında Türkiye'de Türkiye Cumhuriyeti yurttaşı yaşlıların bakımı amacıyla kaç yabancı ülke vatandaşına çalışma izni verilmiştir?
12. 2018 yılında ülkemizde Yaşlı Bakım Bölümü ve Gerontoloji bölümlerinden kaç kişi mezun olmuştur? Bu mezunların kaçı bakanlığınız tarafından istihdam edilmektedir?